

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

BANKU UZRAUDZĪBA

Norādījumi par licences pieteikumiem

BANKENTOEZICHT

2026. gada septembris

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHL'AD

BANKENAUF SICHT

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Saturs

Priekšvārds	3
1 Licencēšanas pieteikumu novērtēšanas tiesiskais regulējums Vienotā uzraudzības mehānisma ietvaros	4
1.1 VUM regula un VUM pamatregula	4
1.2 Savienības un nacionālie tiesību akti	4
1.3 EBI pamatnostādnes par kopīgu novērtēšanas metodiku	5
2 Vispārējie licencēšanas principi	6
2.1 Vārtu sargs	6
2.2 Atklāta un pilnīga komunikācija	6
2.3 Konsekvence	6
2.4 Katra atsevišķā gadījuma novērtēšana un proporcionalitāte	6
3 Procedūra	8
3.1 Piemērojamie laika grafiki	8
3.2 Paralēlo procedūru sinhronizācija	12
4 Licencēšanas pieteikumu tvērums	13
4.1 Kredītiestādes definīcija	13
4.2 Gadījumi, kad nepieciešama licencēšanas procedūra	16
5 Novērtējums	22
5.1 Vispārīgās prasības	22
5.2 Darbības programma, organizatoriskā struktūra un uzņēmējdarbības plāns	22
5.3 Kapitāls atļaujas izsniegšanas brīdī	26
5.4 Vadības struktūras atbilstības un piemērotības novērtējums	29
5.5 Akcionāru novērtējums licencēšanas procedūras ietvaros	30
6 NILLTFN apsvērumi no prudenciālās perspektīvas	32
7 Papildu noteikumi, pienācīgs process un pāreja uz pastāvīgo uzraudzību	33

7.1	Papildu noteikumu (nosacījumu, pienākumu un ieteikumu) izmantošana	33
7.2	Pienācīgs process (tiesības tikt uzklautam un piekļuve lietas materiāliem)	34

Priekšvārds

Eiropas Centrālajai bankai (ECB) kopš 2014. gada 4. novembra ir ekskluzīva kompetence izsniegt un anulēt licences visām kredītiestādēm, kas reģistrētas Vienotajā uzraudzības mehānismā (VUM) iesaistītajās ES dalībvalstīs.¹ Šī kompetence tiek īstenota, kopā ar nacionālajām kompetentajām iestādēm (NKI) veicot attiecīgu novērtējumu.

Šie Norādījumi par licences pieteikumiem attiecas uz visiem pieteikumiem licences saņemšanai, lai kļūtu par kredītiestādi saskaņā ar Kapitāla prasību regulu (CRR)², t. sk. (bet ne tikai) uz sākotnējām atļaujām veikt kredītiestādes darbību, pieteikumiem pagaidu banku atļaujas saņemšanai un licenču paplašināšanu. Viens no Norādījumu galvenajiem mērķiem ir veicināt izpratni un panākt, lai kredītiestāžu dibināšanas tiesiskais regulējums, vērtēšanas kritēriji un procesi būtu pārredzamāki un vieglāk saprotami. Tā mērķis ir arī nodrošināt lielāku konsekvenci kredītiestāžu licencēšanā visās VUM jurisdikcijās. Vērtējot licencēšanas pieteikumus, NKI un ECB ņem vērā plānotās iestādes lielumu, sarežģītību, uzņēmējdarbības modeli un riska profilu.

Norādījumi izstrādāti kā praktisks instruments, lai sniegtu atbalstu ieinteresētajām personām, kas iesaistītas ar licences pieteikumiem saistītajā procesā, palīdzot tām efektīvi orientēties un saskaņot pieteikumus ar pašlaik piemērojamo tiesisko regulējumu, t. sk. ES regulām vai direktīvām un nacionālajiem tiesību aktiem, kā arī Eiropas Banku iestādes (EBI) izdotajiem tehniskajiem standartiem un pamatnostādnēm. Tie sniedz arī iekšējos, kuru pamatā ir kopš VUM izveides gūtā praktiskā pieredze. Norādījumos nav noteiktas juridiski saistošas prasības un netiek aizstātas attiecīgās Savienības un nacionālajos tiesību aktos noteiktās juridiskās prasības. Turklāt nevajadzētu uzskatīt, ka tie ievieš jaunus noteikumus vai prasības salīdzinājumā ar spēkā esošajiem Savienības vai nacionālajiem tiesību aktiem.

Šie norādījumi aizstāj iepriekšējos 2019. gadā publicētos Norādījumus par iesniegumu licences saņemšanai novērtēšanu. Tie tiks regulāri pārskatīti, ņemot vērā i) pašreizējās norises saistībā ar atļauju izsniegšanas uzraudzības praksi, ii) starptautiskās un Eiropas regulatīvās norises un iii) jaunas Eiropas Savienības Tiesas Kapitāla prasību direktīvas (CRD)³ interpretācijas.

Ja vien tekstā nav īpaši norādīts citādi, norādījumos izmantota tāda pati terminoloģija kā CRR, CRD un Eiropas Banku iestādes Pamatnostādnēs par kopīgu novērtēšanas metodiku kredītiestādes atļaujas piešķiršanai saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 8. panta 5. punktu (EBA/GL/2021/12) (EBI kopīgā novērtēšanas metodika (KNM))⁴.

¹ Šajā dokumentā termini "licence" un "atļauja" lietoti paralēli. Paralēli lietoti arī termini "banka" un "kredītiestāde".

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.06.2013., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenčuālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

⁴ Saite uz EBI kopīgo novērtēšanas metodiku.

1 Licencēšanas pieteikumu novērtēšanas tiesiskais regulējums Vienotā uzraudzības mehānisma ietvaros

1.1 VUM regula un VUM pamatregula

Saskaņā ar VUM regulas⁵ 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu ECB ir ekskluzīvi kompetenta izsniegt atļauju veikt kredītiestādes darbību. VUM regulas 6. panta 4. punktā un 14. pantā noteikts, ka šī kompetence attiecas gan uz ECB tieši uzraudzītajām nozīmīgajām iestādēm, gan mazāk nozīmīgajām iestādēm, kuras tieši uzrauga NKI.

VUM pamatregulā⁶ (73.–79. pants) izklāstīta pieteikumu novērtēšanas praktiskā kārtība, galveno uzmanību pievēršot attiecīgo NKI un ECB lomām vērtēšanas procesā.

1.2 Savienības un nacionālie tiesību akti

Saskaņā ar VUM regulas 4. panta 3. punktu, lai veiktu savus uzraudzības uzdevumus, ECB jāpiemēro visi attiecīgie Savienības tiesību akti, un gadījumos, kad šie tiesību akti ietver direktīvas, – nacionālie tiesību akti, kas transponē šīs direktīvas. Atļaujas saņemšanas prasības galvenokārt aplūkotas CRD 8. pantā (un attiecībā uz CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktā minētajām kredītiestādēm – CRD 8.a pantā), kā arī CRD 10.–14. pantā.

Šie panti ietver minimālās saskaņošanas prasības, kas nozīmē, ka nacionālajos tiesību aktos var noteikt papildu prasības atļaujas izsniegšanai. Tādējādi VUM ietvaros pieņemot lēmumus par atļauju izsniegšanu, ECB piemēro atļauju izsniegšanas prasības, kas noteiktas nacionālajos tiesību aktos, kuri transponē attiecīgās CRD normas.

ECB piemēro visus attiecīgos Savienības tiesību aktus, ko pieņēmusi Eiropas Komisija, pamatojoties uz EBI izstrādātajiem standartiem. Konkrētāk, tā piemēro regulatīvos tehniskos standartus (RTS) par informāciju, kas pretendentiem jāsniedz kompetentajām iestādēm, iesniedzot pieteikumu kredītiestādes atļaujas saņemšanai

⁵ Padomes 2013. gada 15. oktobra Regula (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņām, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

⁶ Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 468/2014, ar ko izveido Vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (ECB/2014/17) (OV L 141, 14.05.2014., 1. lpp.).

(Komisijas Deleģētā regula par licencēšanu)⁷, un īstenošanas tehniskos standartus (ITS) saistībā ar šādas informācijas sniegšanas veidnēm (Komisijas Īstenošanas regula par licencēšanu)⁸. Kopā ar visaptverošu atļaujas pieteikumā sniedzamās informācijas sarakstu šajos tehniskajos standartos ietverta veidlapa, kas jāizmanto, iesniedzot licences pieteikumu, kā arī attiecīgās iesniegšanas procedūras un prasības.⁹

Ieguldījumu brokeru sabiedrības

Ja pretendents ir 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrība¹⁰, ECB piemēro EBI RTS, kuros precizēta informācija, kas jāsniedz, lai ieguldījumu brokeru sabiedrības saņemtu atļauju veikt kredītiestādes darbību.¹¹

1.3 EBI pamatnostādnes par kopīgu novērtēšanas metodiku

ECB ievēro un piemēro EBI pamatnostādnes par kopīgu novērtēšanas metodiku. Šīs pamatnostādnes kompetentajām iestādēm jāizmanto visā Savienībā, piešķirot kredītiestāžu darbības atļaujas, un tajās skaidrotas CRD 10.–14. pantā noteiktās atļauju izsniegšanas prasības.¹²

⁷ Komisijas 2022. gada 17. jūnija Deleģētā regula (ES) 2022/2580, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par informāciju, kas jāsniedz pieteikumā kredītiestādes atļaujas saņemšanai, un šķēršļiem, kuri var kavēt kompetento iestāžu uzraudzības funkciju efektīvu īstenošanu (OV L 335, 29.12.2022., 64. lpp.).

⁸ Komisijas 2022. gada 20. jūnija Īstenošanas regula (ES) 2022/2581, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES piemērošanai attiecībā uz informācijas sniegšanu kredītiestādes atļaujas pieteikumā (OV L 335, 29.12.2022., 86. lpp.).

⁹ Jāatzīmē, ka dažās, bet ne visās dalībvalstīs, uzraudzītās iestādes un trešās personas ar atļaujas pieteikumiem saistīto informāciju var iesniegt, izmantojot [VUM portālu](#).

¹⁰ 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrības ir uzņēmumi, kas atbilst CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktā sniegtajai definīcijai. Tās atšķiras no 2. un 3. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuras galvenokārt regulē Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regula (ES) 2019/2033 par prudenciālajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 806/2014 (OV L 314, 05.12.2019., 1. lpp.) (ieguldījumu brokeru sabiedrību regula – IFR) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Direktīva (ES) 2019/2034 par ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību un ar ko groza Direktīvas 2002/87/EK, 2009/65/EK, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES un 2014/65/ES (OV L 314, 05.12.2019., 64. lpp.) (ieguldījumu brokeru sabiedrību direktīva – IFD).

¹¹ Komisijas 2022. gada 10. jūnija Deleģētā regula (ES) 2022/2579, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizēta informācija, kas uzņēmumam jāsniedz pieteikumā atļaujas saņemšanai saskaņā ar minētās direktīvas 8.a pantu (OV L 335, 29.12.2022., 61. lpp.).

¹² Sīkāku informāciju sk. [atbilstības tabulā](#), kurā sniegts pārskats par kompetentajām iestādēm, kas nodrošinājušas atbilstību Pamatnostādnēm par kopīgu novērtēšanas metodiku kredītiestādes atļaujas piešķiršanai saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 8. panta 5. punktu.

2 Vispārējie licencēšanas principi

2.1 Vārtu sargs

No prudenciālās uzraudzības perspektīvas licencēšanas prasību mērķis ir jau no paša sākuma liegt iespēju ienākt banku tirgū iestādēm, kuras nav drošas un stabilas vai kuras varētu radīt draudus finanšu sistēmas stabilitātei. Izsniedzot kredītiestāžu darbības licences, ECB darbojas kā vārtu sargs. Tās uzdevums ir nodrošināt, lai iestādes, kas uzsāk darbību banku tirgū, būtu stabilas un atbilstu nacionālo un Savienības tiesību aktu prasībām. Šajā nolūkā ECB veic novērtējumu, kurā pievēršas pieteikuma iesniedzēju kredītiestāžu kapitāla līmenim, darbības programmai, uzņēmējdarbības modelim un strukturālajai organizācijai, kā arī to vadītāju un attiecīgo akcionāru piemērotībai.

2.2 Atklāta un pilnīga komunikācija

Licences pieteikums iezīmē kredītiestādes darbības cikla sākumu (vai būtisku pārmaiņu) un tādējādi – saziņas sākšanu starp kredītiestādi un uzraugu. Uzraugi pieprasa, lai katrs pretendents precīzi un pilnībā sagatavotu savu pieteikumu, vienlaikus atklāti un ātri apmainoties ar informāciju, tādējādi palīdzot uzraugiem pieņemt pārdomātu lēmumu. Nepilnīgu paziņojumu sniegšana vai pretendentu nespēja pienācīgi apmierināt papildu informācijas pieprasījumus var izraisīt kavēšanos. Uzraugi visa procesa laikā regulāri sazinās ar pretendentu.

2.3 Konsekvence

Pēc Eiropas banku uzraudzības uzsākšanas 2014. gadā kļuva skaidrs, ka ES dalībvalstis atšķirīgā veidā interpretē licencēšanas regulējumu un piemēro to, novērtējot licences pieteikumus. Kopš VUM un attiecīgi arī Eiropas banku uzraudzības izveides ECB un NKI ir bijusi svarīga loma lielākas kredītiestāžu licencēšanas konsekvences nodrošināšanā dažādās VUM jurisdikcijās.

Šajos Norādījumos konkrēti aplūkoti pieteikumi jaunas licences saņemšanai vai licences darbības jomas paplašināšanai.

2.4 Katra atsevišķā gadījuma novērtēšana un proporcionālitate

Ikviena licences pieteikuma gadījumā jāņem vērā visi atbilstošie apstākļi. Tas ietver proporcionālitates apsvērumus saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 4.1.i) iedaļā noteiktajiem kritērijiem. Attiecīgi kompetentās iestādes novērtē nepieciešamās informācijas apjomu un dziļumu saskaņā ar piemērojamiem tiesību

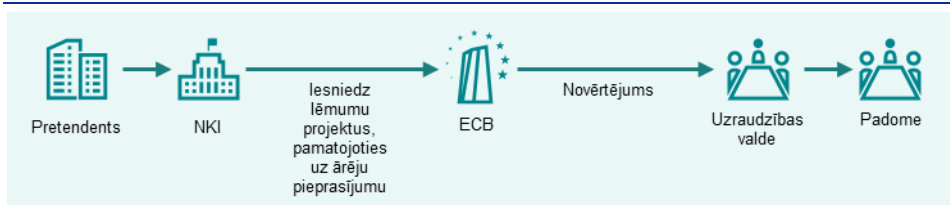
aktiem. Piemēram, pieteikumiem, kas saistīti ar jaunām vai sarežģītām darbībām, būs vajadzīga plašāka informācija nekā pieteikumiem, kas saistīti tikai ar standarta vai vispāratzītām darbībām.

3 Procedūra

VUM regulējumā banku darbības licences izsniegšanas vai darbības jomas paplašināšanas procedūra ir tā dēvētā kopējā procedūra.¹³ Kontaktpunkts, kurā nonāk visi pieteikumi, ir tās valsts uzraudzības iestāde, kurā atrodas vai tiks izveidota jaunā banka saskaņā ar VUM regulas 14. panta 1. punktu, neatkarīgi no tā, vai izpildīti nozīmīguma kritēriji. Attiecīgās valsts uzraudzības iestāde un ECB cieši sadarbojas visā procedūras laikā, un ECB pieņem galīgo lēmumu.¹⁴ Ja dalībvalsts, kuras valūta nav euro, nacionālā kompetentā iestāde izveidojusi ciešu sadarbību ar ECB, lēmumu par licences izsniegšanu pieņem nacionālā kompetentā iestāde, sekojot ECB norādēm.¹⁵

1. shēma

Atļaujas piešķiršanas process

3.1 Piemērojamie laika grafiki

Katram licences pieteikumam ir trīs galvenie posmi:

- pirmspieteikuma posms;
- pieteikuma izskatīšanas posms;
- lēmuma pieņemšana.

CRD 15. pantā sniegtas norādes par maksimālo termiņu, kura laikā kompetentajai iestādei jāizskata licences pieteikums un jāizsniedz vai jāatsaka licence (lēmums par atļaujas piešķiršanu vai atteikšanu jāpieņem 12 mēnešu laikā no pieteikuma saņemšanas). Tomēr ne visas dalībvalstis CRD savos nacionālajos tiesību aktos transponējušas vienādi. Tādējādi licences pieteikuma izskatīšanas perioda vai termiņa sākums dažādās dalībvalstīs var atšķirties. Atšķirīgs var būt arī maksimālais novērtēšanas periods, kas var būt tsāks par CRD 15. pantā noteikto maksimālo 12 mēnešu periodu. Dažās dalībvalstīs izskatīšanas perioda sākumpunkts ir brīdis, kad NKI saņēmusi pieteikumu, pat ja tas nav pilnīgs.¹⁶ Citās valstīs izskatīšanas periods sākas tikai tad, kad uzraugs atzinis pieteikumu par pilnīgu.¹⁷ Līdzīgi dalībvalstīs var atšķirties arī izskatīšanas apturēšanas periodu izmantošana

¹³ "Kopējās procedūras" ir kopīgi procesi, kuru ietvaros NKI saņem pieteikumu un pēc tam gan NKI, gan ECB veic novērtējumu. ECB pieņem galīgo saistošo lēmumu. ECB un NKI jau no paša sākuma cieši sadarbojas, lai nodrošinātu konsekventu, efektīvu un visaptverošu pieeju.

¹⁴ Saskaņā ar VUM regulas 14. panta 2. punktu ir īpaši gadījumi, kad licencēšanas procedūras beigās lēmumu pieņem NKI. Tas attiecas uz gadījumiem, kad NKI bez ECB iesaistīšanās pieņem negatīvu lēmumu par licencēšanas pieteikumu.

¹⁵ VUM regulas 7. panta 4. punkts.

¹⁶ "1. sākumpunkts" 2. un 3. shēmā.

¹⁷ "2. sākumpunkts" 2. un 3. shēmā.

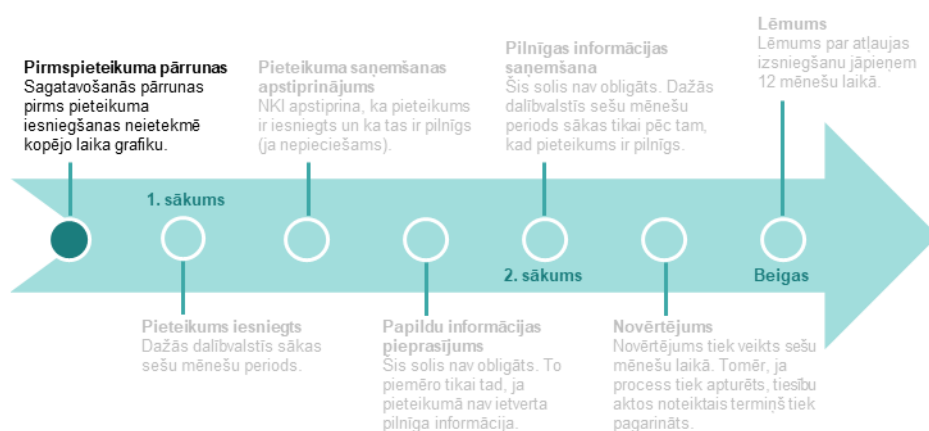
izskatīšanas laikā. Ņemot vērā šos ierobežojumus, iespēju robežās tiek piemērota šāda saskaņota trīs posmu pieeja.

3.1.1 Pirmspieteikuma posms

Uzraugi parasti veic pārrunas ar pretendentu pirms oficiālā licences pieteikuma iesniegšanas, lai i) izskaidrotu procesu un informācijas prasības; ii) noskaidrotu, piemēram, vai kredītiestādes darbības licence ir attiecīgajai iestādei atbilstošs atļaujas veids; iii) pārbaudītu licencēšanas procesa plānu pareizību un iv) norādītu uz jebkāda veida agrīnām problēmām no prudenčiālās uzraudzības viedokļa. Šī prakse nodrošina raitāku procesu, un pieredze rāda, ka šāda agrīna iesaistīšanās var palīdzēt samazināt papildu informācijas pieprasījumu skaitu, kurus uzraudzības iestāde pieprasa no pretendenta. Tas arī ļauj jau agrīnā posmā identificēt potenciālos aspektus, kas var radīt bažas, un dod pretendentam iespēju atrisināt dažādas problēmas pirms "galīgā pieteikuma" iesniegšanas. Turklāt tas ļauj noteikt skaidrus atskaites punktus, dodot iespēju pretendentam labāk plānot pieteikuma iesniegšanas procesu.

2. shēma

Pirmspieteikuma posma laika grafiks

ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei pirmspieteikuma sarunās būtu jāpiedalās piemērotām personām no kandidāta puses. Tas nozīmē vadošos vai augsta līmeņa darbiniekus, kas var pieņemt lēmumus, kā arī personas, kam ir pietiekamas operatīvās zināšanas, lai risinātu detalizētus jautājumus. Pretendenti parasti ir izstrādājuši skaidru plānu un sagatavošanās procesā veikuši nepieciešamo izpēti un plānošanu, lai varētu iesaistīties jēgpilnā dialogā ar uzraugiem par saviem plāniem.

Jebkāda veida komentāri, ko šajā posmā sniedz uzraudzības iestādes, nenosaka pieteikuma izskatīšanas posma iznākumu un tam sekojošo ECB lēmumu.

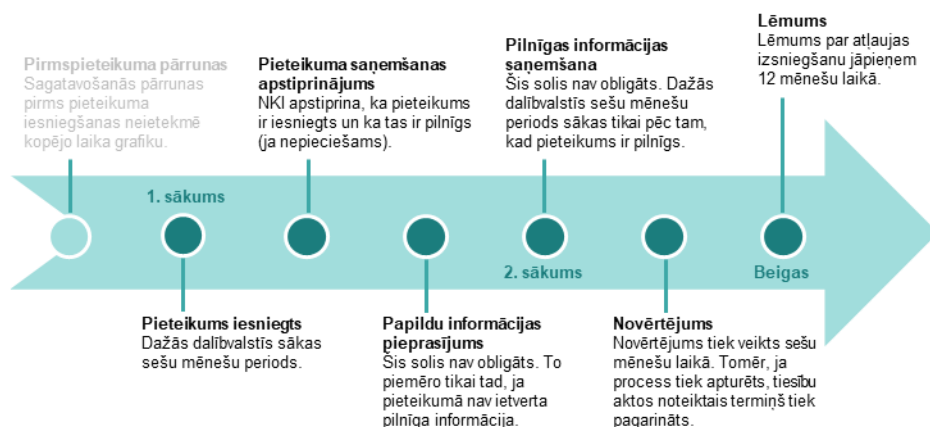
Pirmspieteikuma posms ļauj pretendētājam novērtēt projekta tvērumu un laika grafiku. Pretendents pēc tam var izlemt, vai vēlas pārtraukt procesu vai pāriet nākamajā posmā un iesniegt NKI oficiālu pieteikumu. ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei pirmspieteikuma iesniegšanai projekta formā – tāpat kā oficiālā pieteikuma (sk. tālāk) iesniegšanai – vajadzētu izmantot [VUM portālu](#).^{18,19,20}

3.1.1.1 Pieteikuma iesniegšanas posms

Sākumpunkts vienmēr ir NKI. ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei pieteikums būtu jāsniedz IMAS portālā (vai saskaņā ar attiecīgās NKI noteikumiem un procesiem). Pieteikuma iesniegšana IMAS portālā sniedz pretendentiem noteiktas priekšrocības. Piemēram, tā nodrošina lielāku pārredzamību un drošu un efektīvu saziņas līdzekli ar uzraudzības iestādi. Tādējādi iespējams ātri un efektīvi apstrādāt pieteikumu, kā arī samazināt administratīvo slogu.

3. shēma

Pieteikuma izskatīšanas posma laika grafiks

NKI un ECB novērtēšanas procesa laikā jebkurā brīdī var pieprasīt pretendētājam papildu informāciju. Pieteikuma izskatīšanas procedūras laikā bieži kļūst skaidrs, ka nepieciešami sīkāki dati, lai izprastu un analizētu pieteikumu. Atkarībā no piemērojamajiem nacionālajiem tiesību aktiem šādu turpmākas informācijas pieprasījumu rezultātā procedūra var tikt apturēta un tiesību aktos noteiktais termiņš tikt pagarināts.

¹⁸ Sk. [informāciju par VUM portāla izmantošanas režīmu uzraudzības pieteikumu iesniegšanai](#).

¹⁹ Sk. [Tsu palīgmateriālu par uzraudzības pieteikumu iesniegšanu VUM portālā](#).

²⁰ Dažās jurisdikcijās pretendentiem paziņojumi vai pieteikumi var būt jāiesniedz, izmantojot alternatīvus kanālus, kas papildina vai aizstāj IMAS portālu. Tas var būt saistīts ar īpašām valsts administratīvajos tiesību aktos noteiktām prasībām par formalitātēm, kas jāievēro saziņā ar valsts iestādēm. Pretendenti ieteicams iepazīties ar vietējām tiesību normām, lai nodrošinātu atbilstību šāda veida konkrētajai jurisdikcijai specifiskiem pienākumiem.

Pretendents jebkurā laikā var atsaukt savu pieteikumu, attiecīgi informējot NKI.

Ja pretendents nav atsaucis savu pieteikumu, pieteikuma izskatīšana noslēdzas vai nu ar NKI lēmumu noraidīt pieteikumu (gadījumos, kad nav iespējams izpildīt nacionālajos tiesību aktos noteiktās licencēšanas prasības), vai, ja NKI iesniegusi ECB priekšlikuma projektu izsniegt atļauju (šajā gadījumā tā attiecīgi informējusi pretendentu), ar ECB lēmumu piešķirt vai noraidīt pieteikumu, pamatojoties uz pašas ECB novērtējumu un NKI priekšlikuma projektu.²¹

Licences pieteikuma izskatīšanas tipiska laika grafika piemērs

- A grupa nolemj veidot jaunu filiāli – X banku.
- A grupa vēršas pie NKI dalībvalstī, kurā paredzēts reģistrēt X banku. Notiek vairākas sagatavošanās sanāksmes ar NKI un, iespējams, ar ECB, kurās tiek izskaidrots process un konkretizēta informācija, kas jāpievieno pieteikumam.
- A grupa iesniedz NKI oficiālu pieteikumu, lai saņemtu kredītiestādes licenci X bankai.
- Izskatīšanas periodu sāk skaitīt no pieteikuma sākotnējās iesniegšanas brīža (saskaņā ar CRD 15. pantu kompetentajai iestādei jāpieņem lēmums sešu mēnešu laikā no pilnīga pieteikuma saņemšanas un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 12 mēnešu laikā no sākotnējās iesniegšanas dienas).
- Novērtēšanas posma laikā NKI kopā ar ECB konstatē, ka pieteikumā nav iekļauta būtiska informācija. NKI nosūta pretendentam oficiālu pieprasījumu iesniegt trūkstošo informāciju. Lai nodrošinātu pieteikuma savlaicīgu novērtēšanu, pretendentiem pēc iespējas ātrāk jāatbild uz papildu informācijas pieprasījumiem.
- Ja to paredz nacionālie tiesību akti, sakarā ar šādu turpmākas informācijas pieprasījumu process tiek uz laiku pārtraukts un laika grafiks apturēts.
- Kad A grupa iesniegusi trūkstošo informāciju, process atsākas un, ja to paredz nacionālie tiesību akti, juridiskais termiņš tiek pagarināts attiecīgi par tik dienām, cik ilgs bijis apturēšanas periods.
- Uzraugi novērtēšanas laikā var vairākkārt pieprasīt papildu informāciju (un attiecīgi apturēt procesu, ja to paredz nacionālie tiesību akti).
- Pēc tam, kad NKI veikusi novērtēšanu, ir divas iespējas: vai nu i) NKI sniedz priekšlikumu ECB izsniegt X bankai atļauju, vai ii) NKI noraida pieteikumu, pamatojoties uz attiecīgās valsts nacionālajiem tiesību aktiem, un informē pretendentu par noraidījumu.²² ECB pieņem lēmumu, pamatojoties uz savu

²¹ CRD 8. pants un VUM regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14. pants.

²² Sk. VUM pamatregulas 73.–78. pantu.

novērtējumu un NKI priekšlikuma projektu par atļaujas piešķiršanu tiesību aktos noteiktajā termiņā, ņemot vērā visus apturēšanas periodus.²³

3.2 Paralēlo procedūru sinhronizācija

Gadījumos, kad sakarā ar licencēšanas procedūru tiek veiktas arī citas ar to saistītas procedūras, ECB cenšas nodrošināt, lai attiecīgie novērtējumi tiktu veikti sinhronizēti.²⁴ Ja iesaistītas vairākas NKI, pretendents laikus jāiesniedz nepieciešamie pieteikumi visām attiecīgajām NKI, lai nodrošinātu sinhronizāciju visās jurisdikcijās. ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei jānotiek pirmspieteikuma pārrunām starp pretendentiem un uzraugiem, īpaši sarežģītu procedūru gadījumā (sk. iepriekš 3.1. iedaļas "Piemērojamie laika grafiki" punktu par pirmspieteikuma posmu). Šādas pārrunas var palīdzēt pretendentiem labāk izprast procesuālās prasības un laikus risināt iespējamās problēmas. Tādējādi iespējams panākt koordinētāku procesu, jo īpaši gadījumos, kad ir iesaistītas vairākas jurisdikcijas.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības

Arī ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas uzskatāma par kredītiestādi, licencēšanas procedūra var radīt nepieciešamību uzsākt citas ar to saistītas procedūras. Lai gan šīs procedūras principā jākoordinē tāpat kā tradicionālo kredītiestāžu licencēšanas procedūru gadījumā, ir vērts atzīmēt, ka uz ieguldījumu brokeru sabiedrības licencēšanas procedūru var attiekties īpašas papildu procesuālās prasības. Piemēram, pēc kredītiestādes atļaujas piešķiršanas sabiedrībai vairs nepiemēro Finanšu instrumentu tirgu direktīvas (MiFID)²⁵ pārrobežu darbības atļauju piešķiršanas režīmu un sāk piemērot CRD pārrobežu darbības atļauju piešķiršanas režīmu. Attiecīgi nepieciešami jauni pārrobežu darbības atļauju piešķiršanas paziņojumi, un ideālā gadījumā pārrobežu darbības atļauju piešķiršanas procedūras laika grafiks un lēmums par kredītiestādes licences piešķiršanu tiek sinhronizēti, lai izvairītos no darbības traucējumiem.

²³ ECB, pamatojoties uz savu vērtējumu, var noraidīt pieteikumu un attiecīgi pieņemt negatīvu lēmumu.

²⁴ Pie šādām saistītām procedūrām, kas var būt jāveic licencēšanas procedūras rezultātā, pieder, piemēram, pārrobežu darbības atļauju piešķiršana, nozīmīguma novērtējums, apstiprinājums vai atbrīvojums (jauktai) finanšu pārvaldītājsabiedrībai un būtiskas līdzdalības iegūšana.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.06.2014., 349. lpp.).

4 Licencēšanas pieteikumu tvērums

ECB atļauju izsniegšanas procesā veic šādas darbības:

- pārbauda, vai iestāde atbilst CRR 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā sniegtajai kredītiestādes definīcijai, un kopā ar NKI nodrošina, lai licences izsniegšanas brīdī būtu izpildītas visas tiesību aktu prasības;
- attiecīgi izsniedz kredītiestādei licenci tās izveidošanas brīdī vai attiecīgos gadījumos maina esošās licences saturu, piemēram, attiecībā uz atļauto banku darbību jomu (tādās jurisdikcijās, kurās nav visaptveroša licencēšanas režīma).

Uzraugiem individuāli jānovērtē katra situācija un katrs darījums, kas varētu ietekmēt attiecīgās iestādes nepieciešamību saņemt kredītiestādes atļauju, lai pārliecinātos, vai nepieciešama šāda atļauja, nevis cita veida uzraudzības apstiprinājums.

Turpmākajos punktos sniegts detalizēts šo aspektu skaidrojums.

4.1 Kredītiestādes definīcija

Saskaņā ar CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktu "kredītiestāde" ir uzņēmums, kura darbījumdarbība ietver jebkuru no turpmāk minētajām darbībām:

- (a) pieņemt noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus no klientiem un savā vārdā piešķirt aizdevumus;
- (b) veikt jebkuru no MiFID I pielikuma A iedaļas 3) un 6) punktā minētajām darbībām, ja uzņēmums nav preču un emisijas kvotu dīleris, kolektīvo ieguldījumu uzņēmums, apdrošināšanas sabiedrība vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas ir atbrīvota no prasības iegūt kredītiestādes atļauju saskaņā ar CRD 8.a pantu, un ka ir sasniegti noteikti kvantitatīvi robežlielumi.

Iepriekš a) punkts attiecas uz "tradicionālajām kredītiestādēm", savukārt b) punkts attiecas uz "1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām".²⁶

4.1.1 Noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšana no klientiem un aizdevumu piešķiršana savā vārdā

CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktā noteikts, ka, lai uzņēmumu varētu uzskatīt par kredītiestādi, tā darbījumdarbībai kumulatīvi jāietver divas galvenās banku darbības: i) noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšanu no klientiem un ii) aizdevumu piešķiršanu savā vārdā.

²⁶ Sk. 10. zemsvītras piezīmi.

Šīs kredītiestādes definīcijas galvenie elementi (piemēram, "noguldījumi", "citi atmaksājami līdzekļi", "aizdevumu piešķiršana" vai "klienti") CRR nav definēti. Vienīgā termina "noguldījums" definīcija Savienības tiesību aktos ir sniegta Direktīvas par noguldījumu garantiju sistēmām (DGSD)²⁷ 2. panta 1. punkta 3. apakšpunktā. Turklāt dalībvalstu nacionālajos tiesību aktos šie termini definēti atšķirīgi.²⁸

Lai palīdzētu nodrošināt, ka visām kompetentajām iestādēm ir vienāda izpratne par šiem terminiem, neietekmējot to definīciju nacionālajos tiesību aktos, EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 5.1. iedaļā ir norādīti galvenie aspekti, kas jāņem vērā, tos interpretējot.²⁹

Līdzekļi, kas saņemti saistībā ar konkrētu pakalpojumu sniegšanu, piemēram, maksājumu pakalpojumiem vai elektroniskās naudas emisiju, ir skaidri izslēgti no jēdziena "noguldījums".³⁰ Tāpēc pretendenti, kas sniedz tikai šādus pakalpojumus, nav uzskatāmi par kredītiestādēm.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/49/ES par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.06.2014., 149. lpp.), kas transponēta nacionālajos tiesību aktos. Saskaņā ar DGSD 2. panta 1. punkta 3. apakšpunktu: "noguldījums" ir kredīta atlikums, ko veido kontā atlikušie līdzekļi vai īslaicīgas situācijas, kuras rada parasti banku darījumi, un ko kredītiestādei ir jāatmaksā saskaņā ar normatīvajos aktos un līgumos paredzētajiem nosacījumiem, tostarp termiņnoguldījums un krājnoguldījums, bet izņemot kredīta atlikumu, ja:
a) tā pastāvēšanu var pierādīt tikai ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 17. punktā definēto finanšu instrumentu, ja vien tas nav krājprodukts, kuru apliecina ar noguldījumu sertifikātu, kas izrakstīts konkrētai personai un kas pastāv dalībvalstī 2014. gada 2. jūlijā;
b) tā pamatsumma nav atmaksājama pēc nominālvērtības;
c) tā pamatsumma ir atmaksājama tikai pēc nominālvērtības saskaņā ar konkrētu garantiju vai vienošanos, ko nodrošina kredītiestāde vai trešā persona."

²⁸ Sk. arī Eiropas Banku iestādes atzinumu par Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) punktā sniegtās kredītiestādes definīcijas elementiem un par atļaujas tvēruma aspektiem (EBA/OP/2020/15).

²⁹ Sk. arī iepriekšējā zemsvītras piezīmē minēto EBI atzinumu.

³⁰ Sīkākas atsauces sk. Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīvas (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.), 18. panta 3. punktā, kas nosaka, ka jebkādi naudas līdzekļi, ko maksājumu iestādes saņem no maksājumu pakalpojumu lietotājiem nolūkā sniegt maksājumu pakalpojumus, nav noguldījumi, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvas 2009/110/EK par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atceļšanu, (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.), 6. panta 3. punktā.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības

Attiecībā uz 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punkta sniegtās "kredītiestādes" definīcijas kontekstā noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšana no klientiem un aizdevumu piešķiršana savā vārdā nav prasība, lai tās būtu uzskatāmas par kredītiestādēm. Saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kas papildus ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai vēlas piedāvāt tradicionālos banku pakalpojumus (*t. i.*, noguldījumu pieņemšanu un aizdevumu piešķiršanu), jāsaņem atļauja veikt tradicionālās kredītiestādes darbību saskaņā ar CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktu. Tai jāsaņem šī atļauja vai nu sākotnējā pieteikuma posmā, vai vēlāk, pieprasot tai izsniegtās licences darbības jomas paplašināšanu, pamatojoties uz to, ka tā atbilst CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktā sniegtajai definīcijai.³¹

4.1.2 Atbilstība definīcijai

Tradicionālo kredītiestāžu gadījumā, lai uzņēmumu uzskatītu par kredītiestādi, tam jāveic abas noteicošās darbības (*t. i.*, i) noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšana un ii) aizdevumu piešķiršana).^{32,33,34,35} Konkrētāk, ja nav skaidri konstatējama šo divu banku pamatdarbību izpilde, ECB jāpārbauda pamatiemesli un jāveic padziļināta analīze.

Lai gan pretendentam, lai to uzskatītu par kredītiestādi, galu galā jāuzsāk abu darbību veikšana, darbību pakāpeniskās ieviešanas laikā (piemēram, pirmajos 12 mēnešos) pēc licences izsniegšanas pieļaujama zināma elastības pakāpe.

Ja uzņēmējdarbības plāns neparedz abu definīcijā ietverto darbību regulāru veikšanu pēc samērīgi ilga sākumposma, pretendentam vēlreiz jāapsver pieteikums

³¹ Sk. IFR 40) apsvērumu: "Būtu jāļauj lielām ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas kļūst par kredītiestādēm, no sabiedrības pieņemt noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus un savā vārdā piešķirt kredītus tikai tad, kad tie ir saņēmuši atļauju veikt minētās darbības saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES. Visu šādu darbību veikšanai, tostarp noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšanai no sabiedrības un kredītu piešķiršanai savā vārdā, nevajadzētu būt nepieciešamai prasībai uzņēmumiem, lai tos uzskatītu par kredītiestādēm. Tādēļ izmaiņām, kas ar šo regulu ieviestas kredītiestādes definīcijā, nebūtu jāskar valstīs spēkā esošās atļauju piešķiršanas sistēmas, ko dalībvalstis īsteno saskaņā ar Direktīvām 2013/36/ES un (ES) 2019/2034, tostarp jebkādas noteikumus, ko dalībvalstis var uzskatīt par piemērotiem, lai precizētu darbības, ko ir atļauts uzsākt lielām ieguldījumu brokeru sabiedrībām, uz kurām attiecas grozītā kredītiestāžu definīcija."

³² ECB ņem vērā EBI atzinumu; sk. [Eiropas Banku iestādes atzinumu par jautājumiem saistībā ar kredītiestāžu tvērumu](#) (EBA/OP/2014/12).

³³ ECB ņem vērā EBI atzinumu; sk. [Eiropas Banku iestādes atzinumu par Regulas \(ES\) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a\) punktā sniegtās kredītiestādes definīcijas elementiem un par atļaujas tvēruma aspektiem](#) (EBA/OP/2020/15).

³⁴ Ja vispārējais kredītiestāžu prudenciālais regulējums nav pareizākais un atbilstošākais regulējums attiecībā uz paredzētajām darbībām un pastāv atbilstošāks īpašais regulatīvais režīms (piemēram, elektroniskās naudas emisija un maksājumu pakalpojumi), attiecīgajai(-ām) NKI tas jānorāda.

³⁵ Saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem to finanšu darbību saraksts, kurām nepieciešama licence, var būt plašāks, nekā sniegts CRD I pielikumā. Sīkāku informāciju sk. šo norādījumu 4.2.4. iedaļā.

kredītiestādes darbības uzsākšanai un jāpārliecinās, vai piemērotāks nebūtu, piemēram, cits regulatīvais režīms.

4.2 Gadījumi, kad nepieciešama licencēšanas procedūra

4.2.1 Jaunas licences piešķiršana

Atļauja uzsākt tradicionālās kredītiestādes darbību attiecas uz kredītiestādes definīcijas aptvertajām darbībām saskaņā ar CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktu un ietver visas darbības, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana saskaņā ar CRD I pielikumu (sk. tālāk ielikumu "Darbības, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana"). Tā attiecas arī uz citām regulētām darbībām, kurām saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem nepieciešama atļauja prudenciālās uzraudzības vajadzībām.

Darbības, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana

CRD I pielikumā iekļautais to darbību saraksts, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana, ietver šādas darbības.

1. Noguldījumu vai citu atmaksājamu līdzekļu pieņemšana.
2. Aizdevums, tostarp patēriņa kredīts, kredītlīgumi, kas saistīti ar nekustamo īpašumu, faktūrkreditēšana ar vai bez regresa tiesībām, tirdzniecības darījumu finansēšana (arī akceptēta vekseļa kredīts).
3. Finanšu noma.
4. Maksājumu pakalpojumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 3. punktā.
5. Citu maksāšanas līdzekļu (piemēram, ceļojuma čeku un bankas pārveduma vekseļu) izdošana un pārvaldība, ciktāl uz šādu darbību jau neattiecas 4. punkts.
6. Garantijas un saistības.
7. Tirdzniecība savā vai klienta vārdā ar jebkuru no turpmāk minētajiem:
 - a) naudas tirgus instrumenti (čeki, parādzīmes, noguldījumu sertifikāti u. c.);
 - b) ārvalstu valūta; c) regulētā tirgū tirgoti finanšu nākotnes līgumi un iespējas līgumi; d) valūtu kursu un procentu likmju instrumenti; e) pārvedami vērtspapīri.
8. Dalība vērtspapīru emisijās un ar šādām emisijām saistīto pakalpojumu sniegšana.
9. Uzņēmumu konsultēšana par kapitāla struktūru, darbības stratēģiju un ar to saistītiem jautājumiem un padomi un pakalpojumi saistībā ar uzņēmumu apvienošanu un pirkšanu.

10. Starpniecība naudas darījumos.
11. Portfeļa pārvaldība un konsultācijas.
12. Vērtspapīru glabāšana un administrēšana.
13. Kredītinformācijas pakalpojumi.
14. Glabāšanas pakalpojumi.
15. Elektroniskās naudas emitēšana, t. sk. elektroniskās naudas žetonu, kā definēts Regulas par kryptoaktīvu tirgiem (MiCAR)³⁶ 3. panta 1. punkta 7) apakšpunktā, emitēšana.
16. Aktīviem piesaistīto žetonu, kā definēts MiCAR 3. panta 1. punkta 6) apakšpunktā, emitēšana.
17. Kryptoaktīvu pakalpojumi, kā definēts MiCAR 3. panta 1. punkta 16) apakšpunktā.³⁷

ieguldījumu brokeru sabiedrības

1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām atļauja veikt kredītiestādes darbību tiek izsniegta saskaņā ar CRD 8.a pantu, kas ieviests ar IFD 62. pantu. Šī atļauja ļauj tām turpināt veikt CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktā minētās darbības, izpildot kādu no tālāk minētajiem nosacījumiem.

1. ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas atbilst CRR 4. panta 1. punkta 1. apakšpunkta b) punkta i)–ii) apakšpunktā izklāstītajām kvantitatīvajām prasībām un CRR 4. panta 1. punkta 1. apakšpunkta b) punkta iii) apakšpunktā noteiktajām kvalitatīvajām prasībām, var turpināt veikt šīs darbības, ja tās pieteikušās kredītiestādes atļaujas saņemšanai līdz 2020. gada 27. decembrim.
2. ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas neatbilst iepriekš minētajām kvantitatīvajām un kvalitatīvajām prasībām, var turpināt veikt šīs darbības vēlākais līdz brīdim, kad notiek jebkurš no CRD 8.a panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētajiem notikumiem. Šie noteikumi ļauj ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus klientiem citās dalībvalstīs vai nu saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību, vai izveidojot filiāles dalībvalstīs, kas nav to piederības dalībvalsts, turpināt sniegt šādus pakalpojumus saskaņā ar MiFID pārrobežu darbības atļauju režīmu, līdz tiek saņemta kredītiestādes atļauja.

Kad 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir izsniegta atļauja veikt kredītiestādes darbību saskaņā ar CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktu, tās sāks izmantot banku pārrobežu darbības sistēmu, kā noteikts CRD 35. pantā un turpmākajos noteikumos, ļaujot tām turpināt veikt

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija Regula (ES) 2023/1114 par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 09.06.2023., 40. lpp.).

³⁷ Arī uz pakalpojumiem un darbībām, kas paredzētas MiFID I pielikuma A un B iedaļā, ja ir norāde uz minētās direktīvas I pielikuma C iedaļā paredzētajiem finanšu instrumentiem, attiecas savstarpēja atzīšana saskaņā ar CRD.

darījumus savā vārdā un/vai finanšu instrumentu sākotnējo izvietošanu un/vai finanšu instrumentu izvietošanu ar ciešu izpirkšanas garantiju. Ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas kļūst par 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām sakarā ar to, ka tās pārsniedz CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punkta i)–iii) apakšpunktā noteiktās robežvērtības vai sakarā ar to uzņēmējdarbības modeļa pārmaiņām, jāpiesakās kredītiestādes atļaujas saņemšanai, lai nodrošinātu atbilstību CRR/CRD regulējuma prudenciālajām prasībām. Tas, vai 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrībām var piešķirt atļauju veikt CRD I pielikumā izklāstītās darbības, ir atkarīgs no nacionālajiem tiesību aktiem, ar kuriem transponē CRD 8.a pantu.

4.2.2 Universāla atļauja salīdzinājumā ar katrai darbībai atsevišķi izsniegtu atļauju

Dažās VUM iesaistītajās valstīs³⁸ tiek izmantota universālas atļaujas koncepcija, kas nozīmē, ka ECB lēmums par licencēšanu aptver visas CRD I pielikumā uzskaitītās un iepriekš ielikumā "Darbības, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana" norādītās darbības. Citās dalībvalstīs atļauju izsniedz katrai darbībai atsevišķi un tā aptver tikai tās konkrētās darbības, kurām piešķirta atļauja (sk. EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 5.2. iedaļu).

Ieguldījumu brokeru sabiedrības

Nacionālajos tiesību aktos ir noteikts, cik lielā mērā 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrības var saņemt atļauju veikt darbības, kas nav minētas MiFID I pielikuma A iedaļas 3) un 6) punktā, proti, darbības, kas iekļautas CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktā.

4.2.3 Darījumdarbības vietas/reģistrācijas vietas maiņa no vienas VUM valsts uz citu

Tā kā atļauja tiek piešķirta, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem, kas transponēti piemērojamajos nacionālajos tiesību aktos, gadījumos, kad kredītiestāde plāno mainīt reģistrācijas vietu vai pārcelt savu darījumdarbības vietu uz citu valsti (t. i., uz citu ES dalībvalsti, kas piedalās VUM), pašu licenci nevar vienkārši pārvest. Tā vietā kredītiestādei būs nepieciešama jauna ECB licence saskaņā ar tās valsts nacionālajiem tiesību aktiem, uz kuru tiks pārcelta darījumdarbības vieta.

³⁸ Šīs dalībvalstis ir Beļģija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Kipra, Latvija, Luksemburga, Malta, Nīderlande un Portugāle.

4.2.4 Nacionālajos tiesību aktos noteikta licencēšanas prasība

Nacionālajos tiesību aktos var būt regulētas darbības, kas nav iekļautas CRD I pielikumā un norādītas ielikumā. Tāpēc ikvienā gadījumā, kad nacionālajos tiesību aktos noteikta prasība, lai kredītiestāde pirms kādas konkrētas finanšu darbības uzsākšanas saņemtu atļauju, ECB ir jāpieņem lēmums par šādas atļaujas piešķiršanu, pat ja darbība nav iekļauta CRD I pielikumā sniegtajā sarakstā, ciktāl šādas atļaujas saņemšanas prasības pamatā ir uzraudzības funkcija, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem uzticēta ECB.³⁹

4.2.5 Licences darbības jomas paplašināšana

Gadījumā, ja tiek veikta licencēšana katrai atsevišķajai darbībai, kredītiestādei, kas definēta CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktā, jāiesniedz pieteikums licences darbības jomas paplašināšanai, ja tā plāno veikt i) jaunu regulētu darbību, kura ietverta CRD I pielikumā sniegtajā sarakstā un norādīta iepriekš ielikumā "Darbības, uz kurām attiecas savstarpēja atzīšana" un kuru vēl neaptver tās pašreizējā licence, vai ii) jaunu regulētu darbību, kurai saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem nepieciešama atļauja prudenciālās uzraudzības vajadzībām.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības

1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrību gadījumā licenču darbības jomas paplašināšanu regulē nacionālie tiesību akti (sk. iepriekš 4.2.1. un 4.2.2. iedaļas ielikumus par ieguldījumu brokeru sabiedrībām).⁴⁰

4.2.6 Licences kategorijas maiņa

Ja nacionālajos tiesību aktos CRR kredītiestādes definīcijas ietvaros noteiktas dažādas licences kategorijas (piemēram, "standarta" kredītiestādes un "specializētās" kredītiestādes), lēmumu par licences piešķiršanu pieņem, pamatojoties uz novērtējumu par konkrētajām darbībām, kas tiks veiktas katras kategorijas kontekstā. Principā un saskaņā ar nacionālo tiesību aktu noteikumiem

³⁹ Saskaņā ar VUM pamatregulas 78. panta 5. punktu "lēmums par atļaujas izsniegšanu attiecas uz pieteicēja darbību kredītiestādes statusā saskaņā ar piemērojamiem nacionālajiem tiesību aktiem (...)".

⁴⁰ Ja 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrība plāno pieņemt noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus no klientiem un savā vārdā piešķirt aizdevumus, tad atkarībā no konkrētās lietas apstākļiem un nacionālajiem tiesību aktiem iestādei var būt jāiesniedz pieteikums licences maiņai, lai tā aptvertu CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktā sniegtajā definīcijā ietvertās darbības. Sk. arī IFR 40. apsvērumu un Delegēto regulu (ES) 2022/2579. Piemēram, saskaņā ar Francijas tiesību aktiem licence saskaņā ar CRR 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktu ir specializēta, un šī specializētā kredītiestāde "var veikt tikai tās darbības, kas izriet no normatīviem un reglamentējošiem noteikumiem, kas uz to attiecas, vai no lēmuma par atļaujas piešķiršanu, kas pieņemts attiecībā uz to" (Francijas Monetārā un finanšu kodeksa L513-1. pants).

kategorijas maiņas gadījumā jāveic cits novērtējums un attiecīgi jāpieņem licencēšanas lēmums.

4.2.7 Juridiskās formas maiņa

Kredītiestādes juridiskās formas maiņas gadījumā var būt nepieciešama licencēšanas procedūra, ja pārmaiņu rezultātā veidojas situācija, kad esošā licence nepietiekami aptver iestādes uzņēmējdarbību vai citus aspektus (vai izņēmuma gadījumos, kad licences nav vispār). Šādā gadījumā nepieciešama jauna vai paplašināta licence.

Ja juridiskās formas maiņas gadījumā nav nepieciešams lēmums par licences piešķiršanu, tomēr var būt nepieciešams saņemt cita veida uzraudzības iestādes apstiprinājumus, piemēram, ja tiek mainīti kredītiestādes pamatdokumenti (piemēram, statūti).

4.2.8 Atļauju nodošana, apvienošanās un sadalīšana, pagaidu bankas un pagaidu kredītiestādes

Principā konkrētai iestādei izsniegtu atļauju nevar nodot citai iestādei.

Ja tiek apvienotas divas kredītiestādes, kuras nav licencētas vienu un to pašu darbību veikšanai, nepieciešams jauns lēmums par licencēšanu. Ja absorbējošā iestāde nav kredītiestāde vai nav licencēta noteiktu izzūdošās iestādes darbību veikšanai (piemēram, tāpēc, ka netiek piemērots universālas banku darbības licences princips), jāpieņem jauns licencēšanas lēmums vai, ievērojot specifiskas nacionālo tiesību aktu prasības, jāpaplašina kredītiestādes licences darbības joma. Turklāt vienlaikus var būt jāpieņem lēmumi gan saistībā ar licencēšanas procedūru, gan citiem apvienošanās procesam piemērojamiem (uzraudzības) apstiprinājumiem, un tie, iespējams, jāpieņem dažādām iestādēm. ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei jānotiek pirmspieteikuma pārrunām starp pretendentiem un uzraugiem, lai procesa agrīnā posmā precizētu procesuālos aspektus, informācijas prasības un termiņus.

CRD 27.h, 27.i un 27.j pants aptver apvienošanās un sadalīšanas tvērumu, paziņošanas prasības un novērtēšanas kritērijus. Jāatzīmē, ka, ja apvienošanās vai sadalīšanas novērtējums notiek vienlaikus ar atļaujas piešķiršanu saskaņā ar CRD 8. pantu, tas netiek veikts kā atsevišķa procedūra. Tāpēc šajā gadījumā novērtējums attiecīgās atļaujas piešķiršanai aptver arī attiecīgās apvienošanās vai sadalīšanas novērtējumu, t. sk. īstenošanas plānu.

4.2.8.1 Pagaidu bankas

Gadījumos, kad noregulējuma kontekstā kredītiestādes darbība tiek nodota pagaidu bankai (Banku atvēršanas un noregulējuma direktīvas (BRRD)⁴¹ 40. un 41. pants), tiek veikta pagaidu bankas licencēšanas procedūra, jo noregulējamās vienības licenci nevar nodot citai iestādei.⁴² Šādos gadījumos saskaņā ar BRRD 41. panta 1. punktu, ja tas nepieciešams noregulējuma mērķu īstenošanai, pagaidu iestādi var izveidot un piešķirt tai atļauju, darbības sākumā īslaicīgi neievērojot visas CRD prasības. Ja pēc noregulējuma iestādes lūguma ECB nolēmj piešķirt šādu atļauju, ECB jānorāda, uz cik ilgu periodu pagaidu iestāde ir atbrīvota no attiecīgo prasību izpildes (BRRD 41. panta 1. punkts).

Pagaidu banku licencēšanu veic sadarbībā ar citām iestādēm, proti, Vienotā noregulējuma valdi un/vai nacionālo noregulējuma iestādi (atkarībā no situācijas). Nepieciešamības gadījumā var iesaistīt arī citas iestādes.

4.2.8.2 Pagaidu kredītiestādes

Ir gadījumi, kad, veicot darījumus, konkrētas banku darbības ir jānodala, izveidojot jaunu pagaidu iestādi, pirms tās var apvienot ar potenciālo ieguvēju.⁴³ Šīs iestādes tiek sauktas par pagaidu kredītiestādēm, jo tās parasti pastāv tikai īsu laika periodu. Ja pagaidu kredītiestāde uzskatāma par CRR kredītiestādi (t. i., uz pārvestajām darbībām attiecas CRR), tai jāsaņem atļauja veikt kredītiestādes darbību. Tomēr, izvērtējot katru atsevišķo gadījumu, var pieļaut izņēmumu, ja gaidāmais pagaidu iestādes pastāvēšanas ilgums atbilst ierobežotajam laikam, kas nepieciešams, lai pabeigtu ar apvienošanas saistītos juridiskos darījumus. Šādos gadījumos ECB uzskata, ka atbilstoši labajai praksei jau procesa sākumā jānotiek pirmspieteikuma pārrunām starp pretendentiem un uzraugiem.

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.06.2014., 190. lpp.).

⁴² Pagaidu banka ir iestāde, kas pilnībā vai daļēji pieder vienai vai vairākām publiskā sektora iestādēm vai ko kontrolē noregulējuma iestāde, un tās galvenais mērķis ir nodrošināt, ka tiek turpināta svarīgāko finanšu pakalpojumu sniegšana par maksātnespējīgu kļūstošās iestādes klientiem un ka tiek veiktas svarīgākās finanšu darbības.

⁴³ Kā piemēru var minēt gadījumu, kad grupa pārdod meitasuzņēmumu, un atsevišķām meitasuzņēmuma darbībām jāpaliek grupā. Darbības, kurām jāpaliek grupā, piemēram, var nodalīt, izveidojot jaunu juridisku personu, un pēc tam apvienot ar citu grupas iestādi.

5 Novērtējums

5.1 Vispārīgās prasības

Uzraugi izvērtē visus pieteikumus kredītiestādes darbības atļaujas saņemšanai, kas ietver arī esošo atļauju pārmaiņas (t. sk. licenču darbības jomas paplašināšanu), un 1. klases ieguldījumu brokeru sabiedrību saskaņā ar CRD 10.–14. pantu, kas transponēti nacionālajos tiesību aktos. Tie sīkāk izklāstīti EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 7.–10. iedaļā.

Uzraudzības novērtējums aptver šādas jomas:

- pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes darbības programma, strukturālā organizācija un uzņēmējdarbības plāns;
- kapitāls atļaujas izsniegšanas brīdī, t. sk. pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes kapitalizācijas apjoms, avoti un laika grafiks;
- pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes vadības struktūras, kas pilda vadības un uzraudzības funkciju, atbilstības un piemērotības novērtējums;
- pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes tiešo un netiešo akcionāru piemērotības novērtējums;
- nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILLTFN) apsvērumi no prudenciālās uzraudzības viedokļa (atbilstoši šo norādījumu 6. iedaļā skaidrotajām robežām).

Šis novērtējuma jomas aplūkotas turpmākajās iedaļās.

5.2 Darbības programma, organizatoriskā struktūra un uzņēmējdarbības plāns

Šajā iedaļā sniegts vispārīgs pārskats par dažādajiem elementiem, kas izriet no attiecīgās politikas interpretācijas.^{44,45} Tā aptver šādas sešas galvenās jomas:

i) uzņēmējdarbības plāna novērtēšana, ii) vadības struktūra, iii) organizatoriskā struktūra, iv) iekšējā kontrole un riska pārvaldības sistēma, v) IT infrastruktūra un IKT

⁴⁴ Konkrētāk, šajā iedaļā aplūkoti CRD 10. panta 1. un 2. punktā izklāstītie jautājumi, kas attiecas uz pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes strukturālo organizāciju un (pārvaldības) kārtību, kā arī tās procesiem un mehānismiem. Tā aptver arī CRD 13. pantu, kas attiecas uz pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes efektīvo vadību.

⁴⁵ Saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu par licencēšanu ir jānodrošina, ka pieteikuma iesniedzējai kredītiestādei tiek piemērota pareiza, piesardzīga un stabila pārvaldība. Deleģētās regulas 5. un 7. pantā un tās I pielikumu sīkāk izklāstīta galvenā informācija, kas jāsniedz šāda novērtējuma veikšanai. No novērtējuma viedokļa EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 9. iedaļā aplūkota pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes iekšējā pārvaldība. Atsauces uz attiecīgajām pamatnostādnēm sk. EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 128. punktā.

politika, darbības noturība un darbības nepārtrauktības plāns un politika un vi) ārpakalpojumu izmantošanas kārtība.

5.2.1 Uzņēmējdarbības plānu novērtēšana

EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 7. iedaļā ir sīki izskaidrota metodika un elementi, kas kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē, lai veidotu viedokli par pretendenta uzņēmējdarbības modeļa dzīvotspēju un ilgtspēju un tā spēju izpildīt prudenciālās prasības plāna aptvertajā periodā. Turklāt ECB norādījumos par būtiskas līdzdalības procedūrām sniegta sīkāka informācija par metodoloģiju, kas tiek izmantota, veicot uzņēmējdarbības plānu uzraudzības novērtējumu.⁴⁶

Viens no EBI kopīgās novērtēšanas metodikas ieviestajiem elementiem ir tāds, ka stresa scenārijam, kas jāiesniedz pieteikuma iesniedzējai kredītiestādei, jābūt "smagam, bet ticamam". Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes iesniegtais stresa scenārijs ir smags, bet ticams, uzraugi novērtē, vai stresa scenārijs kopumā ir samērīgs ar pieteikuma iesniedzēja riska profilu un uzņēmējdarbības modeli, kā arī ar tā darbības būtību, mērogu un sarežģītību saskaņā ar minētajās pamatnostādnēs noteikto proporcionalitātes principu. Aspekti, kam uzraugi īpaši pievērš uzmanību novērtējumā, ir šādi.

- Stresa pieņēmumu smagums, aplūkojot vispārējo statistisko analīzi par riska faktoriem un parametriem, t. sk. rašanās iespējamību vai biežumu (atbilstošos gadījumos).
- Metodika, ko izmanto, lai scenārijus izteiktu ietekmē uz regulatīvo un ekonomisko kapitālu, un īpaši, lai riska faktorus izteiktu attiecīgajos riska parametros (piemēram, saistību neizpildes varbūtībā, saistību neizpildes zaudējumos, norakstīšanā, patiesās vērtības diskontos utt.). Uzraugi arī novērtēs, vai makroekonomiskie pieņēmumi ir vismaz saskaņoti ar oficiālajām nelabvēlīgajām konsensa prognozēm vai EBI ES mēroga stresa testu scenārijiem, ja tādi ir pieejami/piemērojami.
- Vai tiek pieņemts, ka stresa notikumi risināsies tādā prognožu perioda brīdī, kad tiem ir vislielākā ietekme.
- Pieejamo vadības pasākumu neto ietekmes (atņemot tiešās vai netiešās izmaksas) kvantitatīvais novērtējums un informācija par to, aplūkojot pasākumus gan kopā, gan atsevišķi un ņemot vērā arī šo pasākumu mijiedarbību.
- Pieejamo vadības pasākumu neto ietekmes (atņemot tiešās vai netiešās izmaksas) kvantitatīvais novērtējums un informācija par to, nodalot to no stresa notikuma ietekmes (t. i., stresa scenārija ietekme pirms un pēc vadības pasākumiem).

⁴⁶ Sk. [norādījumus par būtiskas līdzdalības procedūrām](#) ECB banku uzraudzības interneta vietnē.

- Vai, kvantitatīvi novērtējot vadības pasākumu neto ietekmi, kā faktors ir ņemts vērā laiks (piemēram, minimālais laiks, kas nepieciešams dažu vadības pasākumu īstenošanai).
- Vai vadības pasākumi stresa apstākļos izrādītos nepieejami vai neekonomiski.
- Vai īstenošanas plāns ir reālistisks un atbilstošs no prudenciālā viedokļa. Novērtējumam jābūt samērīgam ar attiecīgā gadījuma konkrētajiem apstākļiem, ņemot vērā ierosinātajā darbībā iesaistīto iestāžu lielumu, sarežģītību un riska profilu. Tam arī jāatspoguļo, cik lielā mērā iespējama sinerģija starp iestādēm attiecībā uz prudenciālo prasību izpildi.⁴⁷

Konkrētos gadījumos, kad tiek uzskatīts, ka uzņēmējdarbības plāns ietver paaugstinātus riskus sakarā ar uzņēmējdarbības modeļa raksturu (piemēram, *FinTech* banku gadījumā), ECB novērtē arī pretendenta darbības izbeigšanas plānu. Darbības izbeigšanas plānā ir noteikts, kā pretendents var pārtraukt uzņēmējdarbību pēc savas iniciatīvas sakārtotā veidā un saglabājot maksātspēju, tā, lai netiktu nodarīts kaitējums patērētājiem, radīti traucējumi finanšu sistēmai vai radīta vajadzība pēc regulējošo iestāžu iejaukšanās.⁴⁸

5.2.2 Vadības struktūra

EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 9.2. iedaļā ir aprakstīts uzraudzības novērtējums par vadības struktūru. Kompetentās iestādes cita starpā novērtē vadības struktūras locekļu un, ja nepieciešams, galveno funkciju veicēju, piemērotību (sk. šo norādījumu 5.4. iedaļu). Sniegtas atsauces arī uz EBI pamatnostādnēm par iekšējo pārvaldību un EVTI un EBI kopējām pamatnostādnēm par vadības struktūras locekļu un galveno funkciju veicēju piemērotības novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES un Direktīvu 2014/65/ES (EBA/GL/2021/06).

5.2.3 Organizatoriskā struktūra

Organizatoriskā struktūra tiek novērtēta saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 9.3. iedaļu, kurā aprakstīts kompetento iestāžu novērtējums, vadoties pēc organizatoriskās struktūras galvenajiem aspektiem.

5.2.4 Iekšējā kontrole un risku vadības sistēma

EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 9.4. iedaļā ir izklāstīts, kā kompetentās iestādes novērtē pieteikuma iesniedzēju kredītiestāžu iekšējās kontroles un riska

⁴⁷ Tas attiecas uz gadījumiem, kad attiecīgās atļaujas novērtējums aptver arī attiecīgās apvienošanās vai sadalīšanas novērtējumu saskaņā ar CRD 27.h, 27.i un 27.j pantu.

⁴⁸ ECB parasti novērtē arī konkrētus darbības izbeigšanas plāna uzsākšanas izraisītājfaktorus, kas parasti ir saskaņoti ar uzņēmējdarbības modeļa raksturu. Šos izraisītājfaktorus parasti nosaka, izmantojot kvantitatīvus rādītājus, piemēram, kapitālu, likviditāti un peļņitspēju. Nosakot skaidras robežvērtības, tie nodrošina precīzu izpratni par to, kad sasniegts kontrolsliekšnis un kāds ir termiņš, kurā jāinformē atbildīgais uzraugs.

pārvaldības sistēmu.⁴⁹ Komisijas Deleģētās regulas par licencēšanu 4. un 5. pantā noteiktas prasības par to, kādi dokumenti jāiesniedz (t. i., attiecīgās politikas izklāsts⁵⁰, kā arī dokumenti, kas attēlo iekšējo organizāciju saistībā ar iekšējo kontroli).

5.2.5 IT infrastruktūra un IKT politika, darbības noturības un darbības nepārtrauktības plāns un politika

Saskaņā ar piemērojamajiem standartiem tiek sagaidīts, lai pieteikuma iesniedzēja kredītiestāde sniegtu savas IT struktūras un sistēmas aprakstu un pierādītu tās pamatotību, kā arī sniegtu attiecīgās politikas izklāstu, kā noteikts Komisijas deleģētajā regulā par licencēšanu⁵¹, EBI kopīgās novērtēšanas metodikā (9.4.8. iedaļa), EBI pamatnostādnēs par IKT un drošības risku pārvaldību un EBI pamatnostādnēs par IKT riska novērtēšanu saskaņā ar Uzraudzības pārskata un novērtēšanas procesu (SREP).

5.2.6 Ārpakalpojumu izmantošanas kārtība

Pretendentam ir jāiesniedz saraksts ar darbībām, ko plānots nodot ārpakalpojumā trešām personām, kas sniedz pakalpojumus (gan grupas, kurā vienība ietilpst, iekšienē, gan ārpus tās), kopā ar attiecīgo dokumentāciju, kā norādīts Komisijas Deleģētās regulas par licencēšanu 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā.

Gadījumā, ja kredītiestāde ietilps tādas grupas tvērumā, uz kuru jau attiecas Eiropas banku uzraudzība, pretendents īsteno grupas ārpakalpojumu politiku un grupas politika jau ir saņēmusi pozitīvu novērtējumu, var uzskatīt, ka nepieciešams ierobežotāks novērtējums.

⁴⁹ Novērtējot iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmu, svarīgi paturēt prātā, ka licencēšanas lēmumi ir vērsti uz nākotni un organizatorisko struktūru un pasākumu faktiskās efektivitātes novērtējums ir sarežģīts. Novērtējot iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmu, kompetentajām iestādēm galvenā uzmanība jāpievērš tam, lai pārlicinātos, ka paredzētajām struktūrām un organizācijai nepiemīt nepilnības, kas pēc uzņēmējdarbības uzsākšanas ietekmētu faktisko efektivitāti.

⁵⁰ Komisijas deleģētās regulas par licencēšanu 4. panta g) punktā noteikts, ka pieteikumā kredītiestādes atļaujas saņemšanai jāietver "pārskats par pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes turpmāk minētajām sistēmām un politikām: i) riska pārvaldības sistēma, paskaidrojot pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes augsta līmeņa stratēģiju tās uzņēmējdarbības risku noteikšanai un pārvaldībai, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus, izklāstot stratēģiju šo risku pārvaldībai un iekļaujot paziņojumu par riska toleranci un vēlmi uzņemties risku, kā arī pasākumus, ar ko novērtēto risku saskaņo ar vēlmi uzņemties risku; ii) likviditātes riska pārvaldības politika; iii) finansējuma koncentrācijas un diversifikācijas politika; iv) nodrošinājuma pārvaldības politika; v) noguldījumu politika; vi) kredītešanas un aizdevumu sniegšanas politika; vii) koncentrācijas riska politika; viii) rezervju nodrošināšanas politika; ix) dividendu sadales politika; x) tirdzniecības portfeļa politika".

⁵¹ Komisijas Deleģētās regulas par licencēšanu 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteikts, ka pieteikumā kredītiestādes atļaujas saņemšanai jāietver "iv) darbības nepārtrauktības plāns un politika, tostarp pārskats par pieejamām rezervju un atveseļošanas sistēmām un plāniem, ar ko nodrošina galvenā personāla pieejamību darbības nepārtrauktības situācijās".

5.3 Kapitāls atļaujas izsniegšanas brīdī

Novērtējot pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes kapitālu, uzraugi novērtē uzņēmējdarbības plānā ietvertu kapitāla plūsmu apjomu, laika grafiku un avotus. Uzraugi īpaši novērtē, vai pieteikuma iesniedzēja kredītiestāde pirmo triju darbības gadu laikā nodrošina atbilstību sākotnējā⁵², uz risku balstītā⁵³ un uz sviru balstītā⁵⁴ kapitāla prasībām, kā arī nodrošina atbilstību lielo riska darījumu ierobežojumiem⁵⁵ gan pamatscenārijā, gan smagā, bet ticamā stresa scenārija gadījumā. Šis novērtējums balstās uz pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes sagatavotajām finanšu aplēsēm pēc tam, kad uzraugi tās vispirms rūpīgi caurskatījuši un pārbaudījuši. Nosakot atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjomu, laika grafiku un avotus, uzraugi nošķir kapitālu, kas pieteikuma iesniedzējai kredītiestādei nepieciešams, lai izpildītu iepriekš minētās kapitāla prasības pirmo 12 mēnešu laikā un kapitālu, kas nepieciešams pirmo 36 darbības mēnešu laikā, kā paskaidrots tālāk.

5.3.1 Atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjoms

Saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 116. punktu atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjoms ir kapitāla summa, kas pēc atskaitījumiem, prudenciāliem filtriem un uzkrātajiem zaudējumiem nepārtraukti *pirmo 36 darbības mēnešu laikā* nodrošinās pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes atbilstību sākotnējā, uz risku balstītā un uz sviru balstītā kapitāla prasībām, kā arī lielo riska darījumu ierobežojumiem gan pamatscenārijā, gan smagā, bet ticamā stresa scenārija gadījumā. 1. tabulā ir apkopoti EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 116. punktā sniegtie norādījumi. Tajā redzami seši dažādi skaitļi (katrai no trim kapitāla prasībām saskaņā ar diviem alternatīvajiem scenārijiem). Atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjoms ir augstākais no šiem sešiem skaitļiem. Turklāt gadījumos, kad ir piemērojami arī lielo riska darījumu ierobežojumi, 1. tabulā var būt ietverti astoņi dažādi skaitļi (piemēram, gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja kredītiestāde plāno mainīt mītnes valsti vai iegādāties portfeli, ar lieliem riska darījumiem saistītās kapitāla prasības var pārsniegt kapitālu, kas nepieciešams sakarā ar pārējām trim kapitāla prasībām).

⁵² Sākotnējais kapitāls ir fiksēta summa, kas noteikta attiecīgās dalībvalsts, kurā iesniegts pieteikumu banku darbības licences saņemšanai, nacionālajos tiesību aktos, ar ko tiek transponēts CRD 12. pants. Saskaņā ar CRR 93. panta 1. punktu iestādes pašu kapitāls nedrīkst būt mazāks par sākotnējā kapitāla apmēru, kāds bija vajadzīgs laikā, kad iestāde saņēma atļauju.

⁵³ CRR trešā daļa.

⁵⁴ CRR septītā daļa.

⁵⁵ CRR ceturtnā daļa.

1. tabula

Atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjoms (piemērs)

	Pamatscenārijs		Stresa scenārijs	
	Apjoms (milj. euro)		Apjoms (milj. euro)	
Kopējā kapitāla prasība¹⁾ līdz 36. mēnesim	36		36	
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 36. mēnesim	3	68	3	75
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 36. mēnesim	29		36	
Minimālais sākotnējais kapitāls²⁾	5		5	
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 36. mēnesim	29	34	36	41
Sviras rādītāja prasība līdz 36. mēnesim	50		47	
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 36. mēnesim	3	82	3	86
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 36. mēnesim	29		36	
Lielo riska darījumu prasība līdz 36. mēnesim ³⁾				
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 36. mēnesim				
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 36. mēnesim				
Atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla apjoms	86			

Piezīme.

1) Dažās jurisdikcijās, lai noteiktu kopējās kapitāla prasības, tiek iekļauta papildu kapitāla prasība, lai segtu jebkādu papildu riskus darbības uzsākšanas posmā.

2) Nosakot minimālā sākotnējā kapitāla prasību, jāņem vērā ne tikai CRR 4. panta 1. punkta 51) apakšpunkts, bet arī CRR 93. panta 1. punkts.

3) Attiecas tikai uz pretendentiem, kas savā uzņēmējdarbības plānā paredz lielus riska darījumus.

5.3.2

Atļaujas izsniegšanas brīdī nepieciešamā kapitāla laika grafiks un avoti

Saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 123. punktu nepieciešamā kapitāla apjoma daļa, kas pirmo 12 darbības mēnešu laikā pastāvīgi nodrošinās pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes atbilstību sākotnējā, uz risku balstītā un uz sviru balstītā kapitāla prasībām, kā arī lielo riska darījumu limitiem gan pamatscenārijā, gan smagā, bet ticamā stresa scenārija gadījumā, jāapmaksā, pirms ECB piešķir atļauju uzsākt kredītiestādes darbību. 2. tabulā ir apkopotas EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 123. punktā sniegtās norādes. Tajā redzami seši dažādi skaitļi (katrai no trim kapitāla prasībām saskaņā ar diviem alternatīvajiem scenārijiem).

Grāmatvedības uzskaitē norādītais pašu kapitāla apjoms, kas jāapmaksā, pirms ECB piešķir atļauju, ir uzskatāms par augstāko no šiem sešiem skaitļiem. Turklāt gadījumos, kad ir piemērojami arī lielu riska darījumu ierobežojumi, 2. tabulā var būt ietverti astoņi dažādi skaitļi (kā, piemēram, gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja kredītiestāde plāno mainīt mītnes valsti vai iegādāties portfeli, ar lieliem riska darījumiem saistītās kapitāla prasības var pārsniegt kapitālu, kas nepieciešams sakarā ar pārējām trim kapitāla prasībām).

2. tabula

Nepieciešamā kapitāla apjoms, kas jāapmaksā, pirms ECB piešķir atļauju (piemērs)

	Pamatscenārijs		Stresa scenārijs	
	Apjoms (milj. euro)		Apjoms (milj. euro)	
Kopējā kapitāla prasība līdz 12. mēnesim	12		10	
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 12. mēnesim	3	27	3	28
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 12. mēnesim	12		15	
Minimālais sākotnējais kapitāls¹⁾	5	17	5	20
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 12. mēnesim	12		15	
Sviras rādītāja prasība līdz 12. mēnesim	6		5	
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 12. mēnesim	3	21	3	23
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 12. mēnesim	12		15	
Lielo riska darījumu prasība līdz 12. mēnesim ²⁾				
+ Atskaitījumi un prudenciālie filtri līdz 12. mēnesim				
+ Uzkrātie zaudējumi līdz 12. mēnesim				
Nepieciešamā kapitāla apjoms, kas jāapmaksā, pirms ECB piešķir atļauju	28			

Piezīme.

1) Nosakot minimālā sākotnējā kapitāla prasību, jāņem vērā ne tikai CRR 4. panta 1. punkta 51) apakšpunkts, bet arī CRR 93. panta 1. punkts.

2) Attiecas tikai uz pretendentiem, kas savā uzņēmējdarbības plānā paredz lielus riska darījumus.

Saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas par licencēšanu 6. panta 1. punktu kredītiestādei, kas iesniegusi pieteikumu, jāsniedz pierādījumi, ka tās akcionāri ir apmaksājuši kapitālu. Saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 124. punktu kompetentā iestāde pārbauda, ka kapitāls ir faktiski apmaksāts. Turklāt saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 125. punktu, ja piemērojamie nacionālie tiesību akti skaidri nenosaka minimālo sākotnējo kapitālu, kas jāapmaksā, pirms ECB piešķir atļauju, pozitīvajā lēmumā par atļauju būtu jāiekļauj nosacījums, ka atļauja stājas spēkā tikai pēc tam, kad ir apmaksāta prasītā kapitāla summa.

Saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 122. punktu kompetentā iestāde pārbauda, vai kredītiestādes kapitāls, kas attiecas uz atļaujas piešķiršanu, ir skaidri nodalīts no tās akcionāru pašu līdzekļiem un aktīviem no brīža, kad kapitāls ir jāapmaksā un tam jābūt bez kādiem ierobežojumiem pilnībā pieejamam atļauju saņēmušajai kredītiestādei.

Saskaņā ar EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 126. punktu nepieciešamā kapitāla apjoma daļa, kas otrā un trešā darbības laika gadā pastāvīgi nodrošinās pieteikuma iesniedzējas kredītiestādes atbilstību sākotnējā, uz risku balstītā un uz sviru balstītā kapitāla prasībām, kā arī lielo riska darījumu limitiem gan pamatscenārijā, gan smagā, bet ticamā stresa scenārijā gadījumā, jānodrošina no tādiem finansējuma avotiem, kas novērtēti kā "nekavējoties pieejami". Nākotnes kapitāla ieplūdes, kuru vērtība atļaujas izsniegšanas brīdī nav skaidra (piemēram, akcionāru nākotnes peļņa, kapitāls, kas nākotnē tiks piesaistīts sākotnējā publiskajā piedāvājumā, parāda vērtspapīru emisija tirgū vai ieņēmumi no svārstīgu vai nelikvidu aktīvu pārdošanas nākotnē), var neatbilst nekavējoties pieejamu kapitāla avotu definīcijai. Turpretī akcionāru noslēgtās vienošanās vai līgumi par kapitāla nodrošināšanu vai plānotās grupas iekšējās pirmā līmeņa/otrā līmeņa papildu kapitāla instrumentu

emisijas, ja mātesuzņēmumam ir pietiekams kapitāla pārpalikums, var atbilst nekavējoties pieejamu kapitāla avotu definīcijai.

5.4 Vadības struktūras atbilstības un piemērotības novērtējums

Ir jānovērtē, vai pretendenta vadības struktūras locekļi atbilst atbilstības un piemērotības ("piemērotības") prasībām saskaņā ar CRD 13. panta 1. punkta otro teikumu, kas transponēts nacionālajos tiesību aktos.⁵⁶ Tas attiecas uz visiem vadības struktūras locekļiem – gan tiem, kas veic izpildfunkcijas, gan tiem, kas veic uzraudzības funkcijas (neatkarīgi no tā, kāda ir valdes struktūra).

Ja tas nepieciešams saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, kompetentās iestādes novērtē arī galveno funkciju veicēju piemērotību. Personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotību novērtē saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, kas transponē CRD.⁵⁷

Pats licencēšanas lēmums ietver visu vadības struktūras locekļu un, ja to pieprasa nacionālie tiesību akti, galveno funkciju veicēju, atbilstības un piemērotības novērtējumu.

Atšķirībā no jauno valdes locekļu atbilstības un piemērotības novērtējumiem, ko uzraugi veic vēlāk laika gaitā, licencēšanas procesā gan nozīmīgo iestāžu, gan mazāk nozīmīgo iestāžu potenciālo vadības struktūras locekļu atbilstību un piemērotību novērtē ECB. Tomēr pēc tam, kad pieņemts lēmums par sākotnējās licences izsniegšanu, jaunu locekļu iecelšana vai pārmaiņas vadības struktūrā neietekmē šo sākotnējās licences izsniegšanas lēmumu un jauns lēmums nav nepieciešams.

Novērtējot vadības struktūrā amatā apstiprināmās personas licencēšanas procedūras ietvaros, izmanto tos pašus kritērijus, ko izmanto parastajā atbilstības un piemērotības novērtējumā.⁵⁸ Šos kritērijus papildina EVTI un EBI kopējās pamatnostādnes par vadības struktūras locekļu un personu, kas veic pamatfunkcijas, piemērotības novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES un Direktīvu 2014/65/ES, kā arī ECB norādījumi par atbilstības un piemērotības novērtējumu.⁵⁹

⁵⁶ CRD 13. panta 1. punktā noteikts, ka "kompetentās iestādes piešķir atļauju kredītiestādes darbības sākšanai vienīgi tad, ja vismaz divas personas faktiski vada pieteikuma iesniedzēja kredītiestādes darījumdarbību" (četrus acu princips). Ņemot to vērā un neskarot valsts uzņēmējdarbības tiesību aktu noteikumus, pieteikumā atļaujas saņemšanai jānorāda vismaz divas personas, kas efektīvi vadīs jaunās kredītiestādes uzņēmējdarbību.

⁵⁷ Saskaņā ar CRD 91. panta 1. punktu uzraudzītās iestādes uzņemas galveno atbildību par to, lai nodrošinātu, ka galveno funkciju veicēji atbilst minētajā noteikumā izklāstītajām piemērotības prasībām. Kompetentās iestādes novērtējumam pakļauti arī daži citi amati, kā noteikts CRD 91.a panta 1. punktā. Galveno funkciju veicēju novērtēšanas apmērs licencēšanas procedūras ietvaros atkarīgs no attiecīgās valsts nacionālajiem tiesību aktiem, kas transponē CRD.

⁵⁸ Sk. CRD 91. pantu, kurā minēta i) pieredze, ii) reputācija, iii) interešu konflikti un neatkarība, iv) pietiekama laika veltīšana un v) kolektīvā piemērotība.

⁵⁹ Sk. [Norādījumus par atbilstības un piemērotības novērtējumu](#) ECB banku uzraudzības interneta vietnē.

5.4.1 Īpaši gadījumi

Tā kā vērtēšanas procesam piemēro proporcionalitātes principu, to pielāgo, ņemot vērā pretendenta paredzamo sistēmisko nozīmīgumu un gaidāmo riska profilu. Turpmāk sniegtais gadījums ilustrē, kā konkrētos gadījumos var piemērot proporcionalitātes principu.

5.4.1.1 Atbilstības un piemērotības novērtējums licences darbības jomas paplašināšanas gadījumā

Kredītiestādes, kas iesniedz pieteikumu licences darbības jomas paplašināšanai, pēc definīcijas jau ir licencētas un pakļautas ECB, vai NKL uzraudzībai, un to valdes locekļu piemērotību regulāri novērtē kompetentā uzraudzības iestāde. Tāpēc vadības struktūras esošie locekļi licences darbības jomas paplašināšanas procedūras ietvaros parasti netiek novērtēti atkārtoti. Taču, ja novērtēšanas laikā tiek atklāti jauni fakti, kas var nelabvēlīgi ietekmēt valdes locekļu atbilstību un piemērotību, ECB var nolemt veikt atsevišķu pilna apjoma atbilstības un piemērotības novērtējumu.

Turklāt ECB veic atbilstības un piemērotības novērtējumu (vērtējot vai nu atsevišķus valdes locekļus vai visu valdi):

- lai novērtētu jaunus vadības struktūras locekļus, kas iecelti paplašināšanas rezultātā;
- lai nodrošinātu, ka gadījumā, ja paplašināšana izraisa būtiskas pārmaiņas iestādes uzņēmējdarbības modelī vai tās pakalpojumu un produktu sarežģītībā vai klāstā, tiek saglabāta valdes zināšanu kolektīvā piemērotība.

5.5 Akcionāru novērtējums licencēšanas procedūras ietvaros

Pirms atļaujas piešķiršanas kompetentā iestāde apsver nepieciešamību novērtēt jaunās kredītiestādes akcionārus. Novērtējumam pakļauti šādi akcionāri:

- akcionāri, kuriem būs būtiska līdzdalība atbilstoši CRR 4. panta 1. punkta 36. apakšpunktā sniegtajai definīcijai;
- gadījumos, kad nav būtiskas līdzdalības, 20 lielākie akcionāri.

Sīkāku informāciju par akcionāru, kuriem ir būtiska līdzdalība, novērtēšanu sk. ECB [Norādījumos par būtiskas līdzdalības procedūrām](#).

Šajā sakarā sniedzamā informācija ir noteikta Komisijas Deleģētās regulas par licencēšanu 8. un 9. pantā un II pielikumā.

5.5.1 Novērtējuma aptvērums: akcionāri, kuriem ir būtiska līdzdalība

Gadījumos, kad vienam vai vairākiem akcionāriem ir būtiska līdzdalība, piemēro tādus pašus kritērijus kā attiecībā uz būtiskas līdzdalības ieguvēja novērtējumu esošā kredītiestādē. Tiek izmantoti šādi kritēriji:

- reputācija (sk. ECB norādījumu par būtiskas līdzdalības procedūrām 5.2.1. iedaļu);
- finanšu stabilitāte (sk. ECB norādījumu par būtiskas līdzdalības procedūrām 5.2.3. iedaļu);
- aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai terorisma finansēšanu (sk. ECB norādījumu par būtiskas līdzdalības procedūrām 5.2.5. iedaļu);
- augstākās vadības, kas vadīs kredītiestādes darbību, reputācija, zināšanas, iemaņas un pieredze (sk. ECB norādījumu par būtiskas līdzdalības procedūrām 5.2.2. iedaļu);
- paredzamā iestādes atbilstība prudenciālajām prasībām (sk. ECB norādījumu par būtiskas līdzdalības procedūrām 5.2.4. iedaļu).

Atsevišķs lēmums par būtisku līdzdalību netiek pieņemts, ja vien nacionālajos tiesību aktos nav noteikta prasība pieņemt īpašu autonomu lēmumu par paredzamo akcionāru atbilstību būtiskas līdzdalības kritērijiem. Tāpēc akcionāru novērtējuma rezultāti principā ir iekļauti lēmumā par licences izsniegšanu.

5.5.2 Novērtējuma aptvērums: 20 lielākie akcionāri

Ja nevienam akcionāram nav būtiskas līdzdalības, novērtējumam tiek pakļauti 20 lielākie akcionāri vai, ja iestādes akcionāru skaits ir mazāks par 20 – visi akcionāri.

Uzraugi novērtē informāciju, ņemot vērā EBI RTS, kuros norādīta informācija, kas jāsniedz pieteikumā kredītiestādes licences saņemšanai⁶⁰, un EBI kopīgās novērtēšanas metodiku, kā arī ņemot vērā proporcionalitātes principu un attiecīgos apstākļus, piemēram, līdzdalības apjomu, kredītiestādes iezīmes un akcionāru lomu.

Vairākiem akcionāriem var būt vienāda apjoma turējumi un tāpēc var būt sarežģīti noteikt, kuri akcionāri jāiekļauj 20 lielāko akcionāru padziļinātā novērtējumā. Šādā gadījumā visus akcionārus, kuru turējumi ir identiski un atbilst mazākajam turējumu apjomam, kas tiek pakļauts novērtējumam, principā iekļauj novērtējumā.

⁶⁰ Komisijas 2022. gada 17. jūnija Deleģētā regula (ES) 2022/2580, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par informāciju, kas jāsniedz pieteikumā kredītiestādes atļaujas saņemšanai, un šķēršļiem, kuri var kavēt kompetento iestāžu uzraudzības funkciju efektīvu īstenošanu.

6 NILLTFN apsvērumi no prudenciālās perspektīvas

Lai izpildītu CRD 14. panta 2. punktā un 23. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteiktās prasības, pretendents licencēšanas pieteikumā jāsniedz informācija, kas no prudenciālās uzraudzības viedokļa ļauj novērtēt, vai pretendenta uzņēmējdarbības modeļa elementi, kā izklāstīts pieteikumā, var izraisīt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, radot riskus jaunās bankas drošībai un stabilitātei. Tas ietver informāciju par akcionāriem, kuriem ir būtiska līdzdalība. Konkrētāk, CRD 23. panta 1. punkta e) apakšpunkts paredz, ka jānovērtē, vai ir pamatots iemesls aizdomām, ka "saistībā ar plānoto iegādi tiek veikta vai ir veikta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai teroristu finansēšana (...) vai ir mēģināts veikt šādas darbības, vai ka plānotā iegāde varētu palielināt šādu risku".⁶¹ NILLTFN novērtējums ir vērsts uz diviem galvenajiem aspektiem: a) vērtējumu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas/terorisma finansēšanas riskiem, kas izriet no konkrētā uzņēmējdarbības modeļa (saskaņā ar EBI kopīgo novērtēšanas metodiku – sk., piemēram, 68. punktu), un b) to, kā kredītiestādes iekšējās pārvaldības kārtībā/procesos ņemti vērā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas/terorisma finansēšanas riski, kas izriet no paredzētajām darbībām (saskaņā ar CRD 10. panta 2. punktu un 74. panta 1. punktu, kā arī EBI kopīgo novērtēšanas metodiku – sk., piemēram, 129. punktu).

Saskaņā ar VUM regulas 28. apsvērumu ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu saistītie uzraudzības uzdevumi un attiecīgo tiesību aktu izpilde nepieder pie ECB nodotajām kompetences jomām. Tāpēc ECB veic savu novērtējumu no prudenciālās perspektīvas, kas nozīmē, ka tā novērtē, vai faktiskā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma finansēšana vai ar tām saistītais risks varētu ietekmēt pretendenta godprātību un/vai tās akcionāru novērtējumu (t. sk. līdzekļu izcelsmes novērtējumu), kā arī pretendenta stabilu un piesardzīgu vadību, piemēram, attiecībā uz kapitālu, likviditāti, uzņēmējdarbības modeļa ilgtspēju un pārvaldību. ECB sadarbojas ar NKI, valstu NILLTFN iestādēm un finanšu ziņu vākšanas vienībām saskaņā ar attiecīgajiem nacionālajiem tiesību aktiem un kārtību un ar citām kompetentajām iestādēm saskaņā ar CRD 56. panta g) punktu un 117. panta 5. punktu, kā arī ar lestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai (AMLA)⁶², pamatojoties uz 2025. gada 27. jūnija Saprašanās memorandu.

⁶¹ Sk. CRD 14. panta 2. punktu un 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu. Sk. arī CRD 23. panta 1. punkta trešo daļu: "Kompetentās iestādes *var iebilst pret plānoto iegādi, ja potenciālais ieguvējs atrodas trešā valstī*, kas ir iekļauta sarakstā kā augsta riska trešā valsts, kurai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas režīmā ir stratēģiskas nepilnības saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. pantu, *vai trešā valstī, uz kuru attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi*, un kompetentā iestāde ir novērtējusi, ka tā ietekmē potenciālā ieguvēja spēju ieviest vajadzīgo praksi un procesus, lai izpildītu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas režīma prasības".

⁶² AMLA ir atbildīga par finanšu sektora struktūru uzraudzību NILLTFN jomā un NILLTFN iestāžu un finanšu ziņu vākšanas vienību koordināciju ES.

7 Papildu noteikumi, pienācīgs process un pāreja uz pastāvīgo uzraudzību

7.1 Papildu noteikumu (nosacījumu, pienākumu un ieteikumu) izmantošana

Ja licencēšanas pieteikuma novērtējumā atklājas nepilnības, kas iestādei jānovērš, ECB var savam lēmumam pievienot papildu noteikumus. Jebkuram šādam pasākumam jābūt samērīgam ar iestādes iezīmēm un jāatbilst proporcionalitātes principam.

Līdzīgā veidā, pirms tiek pieņemts lēmums par licences piešķiršanu, pretendenti var uzņemties *ex ante* saistības.

7.1.1 Nosacījumi

Nosacījums ir papildu noteikums, kas piesaistīts pozitīvam lēmumam un atliek šā lēmuma juridisko efektivitāti līdz brīdim, kad noticis konkrēts notikums.

Nosacījumi liek pretendenta veikt darbības vai atturēties no darbībām. Atļauja stāties spēkā tikai pēc nosacījumu izpildes.

7.1.2 Pienākumi

Līdzīgi nosacījumiem pienākumi⁶³ liek pretendenta veikt darbības vai atturēties no darbībām. Pienākumi tiek noteikti, lai pastāvīgi risinātu jautājumus, kas radušies pēc atļaujas stāšanās spēkā. Pienākumu neizpilde neietekmē sākotnējā lēmuma par licences piešķiršanu juridisko efektivitāti. Tomēr pienākumu neizpildes gadījumā var tikt piemēroti piespiedu izpildes pasākumi un/vai sankcijas. Pienākumi ir proporcionāli un tiek noteikti tikai tādā apmērā, ciktāl tas nepieciešams, lai nodrošinātu licencēšanas novērtējuma kritēriju pastāvīgu izpildi. Tos var noteikt, lai risinātu potenciālos jautājumus pēc atļaujas piešķiršanas, īpaši, ja pastāv bažas saistībā ar licencēšanas novērtējuma kritēriju pastāvīgu izpildi.

7.1.3 Ieteikumi

Ieteikumi nav juridiski saistoši un var aptvert dažādus jautājumus. Tie var tikt pievienoti lēmumam par licences izsniegšanu pat tad, ja izpildīti visi licencēšanas kritēriji, un pastāvīgi kalpot kā norādījumi kredītiestādei.

⁶³ Sk. EBI kopīgās novērtēšanas metodikas 29. punktu.

7.1.4 *Ex ante* saistības

ECB neuzliek *ex ante* saistības, bet tās pirms lēmuma par licences piešķiršanu ierosina pretendents, ar kuru tās tiek saskaņotas.

Ex ante saistību mērķis ir nodrošināt kompetentajai iestādei pārliecību, ka novērtējuma kritēriji tiks izpildīti.

Ex ante saistības tiek noformētas rakstiska paziņojuma veidā, ko paraksta pretendents.

Ex ante saistības tiek ņemtas vērā NKI un ECB novērtējumā un var atspoguļoties licences lēmumā kā iepriekš saskaņoti nosacījumi vai pienākumi.

7.2 Pienācīgs process (tiesības tikt uzklautam un piekļuve lietas materiāliem)

NKI pēc novērtējuma var pieteikumu licences saņemšanai noraidīt vai arī ierosināt ECB piešķirt atļauju. ECB veic savu novērtējumu, pēc kura var apstiprināt NKI ierosināto lēmumu vai noraidīt to.

7.2.1 Tiesības tikt uzklautam licences lēmuma procesā

Gadījumos, kad ECB noraida licencēšanas pieteikumu, vai gadījumos, kad tiek piemēroti nosacījumi vai pienākumi, pretendents jānodrošina tiesības tikt uzklautam (t. i., iespēja sniegt komentārus). Atļaujas piešķiršanas gadījumā pretendents ir noteikts trīs darbdienu ilgs termiņš komentāru iesniegšanai (VUM pamatregulas 31. panta 3. punkts).

Tiesības tikt uzklautam neattiecas uz šādiem gadījumiem:

- (a) ja pretendents sākotnējā pieteikumā vai novērtēšanas periodā vienpusēji ir uzņēmis saistības un pieņemtajā lēmumā ietverti nosacījumi vai pienākumi, kas atspoguļo šīs saistības, tās nepārsniedzot;
- (b) ja kompetentā iestāde uzliek pienākumu sniegt *ad hoc* informāciju;
- (c) ja par nosacījumiem un pienākumiem, ko kompetentā iestāde noteikusi licencēšanas pieteikuma izvērtēšanas laikā, pirms lēmuma pieņemšanas notikusi rakstiska vienošanās ar pretendentu.

7.2.2 Piekļuve lietas materiāliem licences lēmumu procesā

Pieprasījuma iesniedzējs var pieprasīt piekļuvi ECB lietas materiāliem.⁶⁴

⁶⁴ Juridiskais pamats ir noteikts VUM regulas 22. panta 2. punktā un VUM pamatregulas 32. pantā, kas paredz, ka ECB uzraudzības procedūrā iesaistītajām pusēm ir tiesības piekļūt ECB lietas materiāliem ar nosacījumu, ka tiek ievērotas pārējo pušu ar likumu aizsargātās intereses attiecībā uz komercnoslēpuma aizsardzību. Līdzīgā veidā šīs piekļuves tiesības neattiecas uz konfidencialu informāciju.

© Eiropas Centrālā banka, 2026

Pasta adrese: 60640 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis: +49 69 1344 0

Tīmekļvietne: www.ecb.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Konkrētu terminu skaidrojumu sk. [ECB terminu vārdnīcā](#).

PDF ISBN 978-92-899-7954-2, doi:10.2866/9400576, QB-01-26-183-LV-N